

毛泽东

MAO TSETUNG

Tjen Folket

Til Norman Bethunes minne

Den dumme oldingen som
flyttet bergene

MAO TSETUNG

Tjen Folket

Til Norman Bethunes minne

**Den dumme oldingen som
flyttet bergene**

(»De tre mest leste«)

FORLAGET OKTOBER A/S

Annen utgave 1971

FORLAGETS ANMERKNING

Den foreliggende oversettelsen av »Til Bethunes minne» er foretatt fra den kinesiske teksten i Utvalgte Verker av Mao Tsetung, bd. II, utgitt av Folkeforlaget, Peking, i august 1952. Oversettelsen av »Tjen Folket» og »Den dumme oldingen som flyttet bergene» følger den kinesiske teksten i Utvalgte Verker av Mao Tsetung, bd. III, utgitt av samme forlag i mai 1953. Denne utgaven er en bearbeidelse av førsteutgaven som kom ut på Forlaget for fremmede språk i Peking i 1967.

Trykt i offset hos A/S Duplotrykk

TJEN FOLKET¹

8. september 1944

Vårt kommunistiske parti sammen med den åttende rute-arme og Den nye fjerde arme – som ledes av vårt parti – er revolusjonens hærstyrke. Denne hærstyrke er her utelukkende for å frigjøre folket og handler konsekvent og til det ytterste for folkets interesser. Kamerat Tsjang Szu-teh² hørte til i denne vår hærstyrke.

Dø skal alle en gang, men døden har ikke samme betydning i alle tilfelle. Den gammel-kinesiske dikteren Hsuma Tsjien har sagt: »Døden kommer til alle, men noens død har større vekt enn Tai-fjellet, andres veier mindre enn en fjær.³» En død i kamp for folkets interesser er viktigere enn Tai-fjellet, men å arbeide for fascister og dø for undertrykkernes og utbytternes interesser veier mindre enn en fjær. Kamerat Tsjang Szu-teh døde for folkets interesser, og hans død er virkelig viktigere enn Tai-fjellet.

Hvis vi har mangler, er vi ikke redde for at andre peker på og kritiserer dem, fordi vi står i folkets tjeneste. Vi er rede til å motta kritikk for våre mangler fra hvem som helst. Hvis kritikken er berettiget, vil vi rette på feilene. Dersom et forslag er til beste for folket, vil vi handle i samsvar med det. Forslaget om »færre og bedre tropper og enklere administrasjon» ble satt fram av herr Li Ting-ming⁴, en politiker som ikke er medlem av vårt parti. Han har stilt et godt forslag, et forslag som tjener folkets velferd, og vi har godtatt det. Det som skal til for at vår revolusjonshær sikkert vil vokse og styrkes er bare at vi i folkets interesse holder oss til det som er riktig og korrigerer alt som er feilaktig.

Vi kommer fra de forskjellige strøk av landet, vi har samlet oss om et felles revolusjonært mål. Og sammen med flertallet av det kinesiske folk vil vi fortsette marsjen fram mot dette målet. I dag har vi allerede ledelsen over baseområder med en befolkning på 91 millioner mennesker,⁵ men dette strekker ikke til. Vi må utvide våre områder, slik at vi kan frigjøre hele nasjonen. I vanskelige stunder må våre kamerater evne å se våre egne gode resultater, de må evne å se den lyse framtida og fatte mot. For tida er det kinesiske folket lidende. Det er vår plikt å redde vårt folk, og vi må sette alle krefter inn i denne kampen. Overalt hvor det kjempes kreves ofre, og døden er en daglig foreteelse. Men vi har folkets interesser og de lidelser som folkets flertall står midt oppe i for øye, og når vi dør for folket, er det en verdig død. Men selvsagt må vi på alle vis hindre unødige ofre. Våre kadrer må ta vare på hver eneste soldat, og alle i de revolusjonære rekkene må ha omsorg for hverandre, verne om og hjelpe hverandre.

Fra nå av skal det være slik at enhver i våre rekker som faller — uansett hva han er, kokk eller soldat, bare han har gjort noe nyttig arbeid — skal ha en gravferd og et minnemøte. Dette må bli regel. Og dette bør også innføres blant folket. Når et menneske i landsbyen dør, bør det holdes et minnemøte for ham. Med det vil vi gi uttrykk for vår sorg over den avdøde og forene hele folket.

MERKNADER

1 Denne talen ble holdt av kamerat Mao Tsetung på et minnemøte for kamerat Tsjang Sze-teh, arrangert av organisasjoner direkte underlagt Kinas Kommunistiske Partis sentralkomite.

2 Kamerat Tsjang Sze-teh var en kampfelle tilknyttet garderegimentet for Kinas Kommunistiske Partis sentralkomite. Han sluttet seg til revolusjonen i 1933, var med på Den lange marsjen og ble såret. Kamerat Tsjang Sze-teh var en kommunist som ærlig tjente folkets interesser. Han omkom den 5. september 1944 under arbeid med kullbrenning i Anhsai-fylket i den nordlige delen av Sjenhsi-provinsen da en kullmile styrtet sammen over ham.

3 Hsuma Tsjien (annet årh. f. Kr.), berømt kinesisk forfatter og historiker, har skrevet »Historiske annaler», innsamlet 130 artikler. Dette sitatet er fra hans »Svar på Jen Sjao-tsjings brev».

4 Li Ting-ming, en opplyst godseier i den nordlige delen av Sjenhsi-provinsen, ble en gang valgt som vise-formann for regjeringen i Grenseområdet Sjenhsi-Kanhsu-Ningsia.

5 Dette var det totale tallet på befolkningen i Grenseområdet Sjenhsi-Kanhsu-Ningsia sammen med alle de andre frigjorte områdene i Nord-, Midt- og Sør-Kina.

TIL NORMAN BETHUNES MINNE

21. desember 1939

Kamerat Norman Bethune¹ var medlem av Canadas Kommunistiske Parti. Han ble vel femti år gammel. Han var blitt sendt til oss av Canadas Kommunistiske Parti og USA's Kommunistiske Parti, og gjorde seg ingenting av å reise tusenvis av mil for å komme til Kina og hjelpe oss i vår motstandskrig mot Japan. På vårparten i fjor kom han fram til Jenan og gikk så til arbeid i Fjellområdet Vutai, der han til vår store sorg døde på sin post som martyr. Hvilken ånd er det som får en utlendning til uselvisk å betrakte det kinesiske folks frigjøring som sin egen sak? Det er internasjonalismens ånd, kommunismens ånd, som alle kinesiske kommunister må lære av. Leninismen lærer at verdensrevolusjonen bare kan seire så sant proletariatet i de kapitalistiske land støtter folkenes frigjøringskamp i koloniene og halvkoloniene og så sant proletariatet i koloniene og halvkoloniene støtter proletariatets frigjøringskamp i de kapitalistiske land.² Kamerat Bethune har satt denne leninistiske linja ut i livets praksis. Vi kinesiske kommunister må likeledes virkeliggjøre denne linja i praksis. Vi må forene oss med proletariatet i alle kapitalistiske land, vi må forene oss med proletariatet i Japan, England, USA, Tyskland, Italia og alle andre kapitalistiske stater. Bare da kan vi styrte imperialismen, bare da kan vi nå fram til frigjøring av vår nasjon og vårt folk og frigjøring av alle verdens nasjoner og folk. Nettopp i dette består vår internasjonalisme, som vi bruker til å kjempe mot snever nasjonalisme og snever patriotisme.

Den ånd som preget kamerat Bethune — hans ubetingede tjenestevillighet overfor andre uten tanke på seg selv — fikk uttrykk i hans grenseløse ansvarsfølelse overfor sitt eget arbeid og hans absolutt varme kjærlighet til kameratene og folket. Alle kommunister må lære av ham. Det finnes ikke så rent få som opptrer ansvarsløst i sitt arbeid, som tar bare lette oppgaver og viker unna for de tunge, som legger den tunge børen på andres skuldrer og selv tar den lette — i alt dette hytter de først sitt eget skinn og lar hensynet til andre komme baketter. Har de fått gjort noe småtteri, svulmer de opp av stolthet og skryter fordi de er redde for at det ellers ikke vil bli kjent av andre. De har sannelig ingen varm kjærlighet til overs for kameratene og folket, men er kalde, likegyldige og følelsesløse. I grunnen er slike mennesker ikke kommunister, i hvert fall kan en ikke regne dem som ekte kommunister. Ingen som vendte tilbake fra fronten unnlot å gi uttrykk for sin beundring for Bethune hver gang navnet hans ble nevnt, og overhode ingen kunne unngå å føle seg rørt over den ånd han la for dagen. I Grenseområdet Sjansi-Tsjahar-Hopeh fantes ingen soldat eller sivilist som selv var blitt behandlet av doktor Bethune eller som selv hadde sett ham i arbeid, som ikke var beveget. Ethvert medlem av Kinas Kommunistiske Parti må lære denne ekte kommunistiske ånd av kamerat Bethune.

Kamerat Bethune var lege, hans yrke var medisinsk behandling av mennesker, og han arbeidet til stadighet for å forbedre sin kyndighet og viten, som lå på et meget høyt plan innen Den åttende rute-arnes sanitetstjeneste. Dette er en utmerket lærdom for alle som er rede til å skifte yrke så snart de ser noe forskjellig og for alle som forakter teknisk arbeid og betrakter det som betydningsløst og uten framtidsutsikter.

Jeg hadde ikke anledning til å treffe kamerat Bethune mer enn *en* gang. Etterpå skrev han mange brev til meg. Jeg hadde mye å gjøre, så jeg svarte ham bare med ett eneste brev, og vet ikke engang om det nådde fram til ham. Jeg sørger dypt over at han er død. I dag ærer vi alle hans minne, og det vitner om de dype følelsene hans sjelsstyrke har vekket i oss. Vi må alle lære den absolutte uselvishets ånd av ham. En slik ånd vil gjøre en til et menneske som folket kan ha stor nytte av. Et menneske kan være utstyrt med større eller mindre dyktighet, men er det preget av denne ånd, er det et edelt og rent, et moralsk og rettskaffent menneske hevet over lavtliggende interesser, et menneske som kan være folket til nytte.

MERKNADER

- 1 Norman Bethune var medlem av Canadas Kommunistiske Parti og en kjent lege. Den gang de tyske og italienske fascistbandittene i 1936 rykket inn i Spania, dro han til fronten og arbeidet for det anti-fascistiske spanske folk. Da krigen mot de japanske innfallsrennene brøt ut, kom han til Kina i spissen for en sanitetsgruppe i begynnelsen av 1938 og ankom til Jenan i mars–april samme år. Like etterpå dro han til Grenseområdet Sjansi-Tsjahar-Hopeh. Besjelet av en høy internasjonalistisk ånd og med selvpoffrende begeistring i arbeidet tok han seg av sårede soldater i Den åttende rute-arme i nesten to år. Under operasjoner på sårede soldater pådro han seg blodforgiftning og på grunn av mislykket behandling døde han i Tanghsien, Hopeh, den 12. november 1939.
- 2 Se J. V. Stalin: »Om Leninismens grunnlag», Spørsmål i Leninismen, Oslo 1952, s. 48–55.

DEN DUMME OLDINGEN SOM FLYTTET BERGENE¹

11, juni 1945

Vår partikongress har vært særs vellykket. Vi har utrettet tre ting. For det første har vi trukket opp partiets linje: nemlig djervt å mobilisere massene, konsolidere og øke folkets krefter slik at de under vårt partis ledelse kommer til å slå de japanske innfallsmennene, frigjøre hele folket og bygge opp det ny-demokratiske Kina. For det annet har vi vedtatt nye partivedtekter. For det tredje har vi valgt partiets ledende organ, sentralkomiteen. Fra nå av består oppgaven i å lede hele partiet fram til virkeliggjøringen av partilinja. Vår partikongress står i seierens, i sammenlutningens tegn. Kongressrepresentantene har kommet med verdifulle meningsytringer til de tre beretningene² de har fått høre. Mange kamerater kom her med selvkritikk; av hensyn til partiets sammensveising og gjennom selvkritikken har vi oppnådd sammensveising. Vår partikongress har vært et mønster på enhet, et mønster på selvkritikk, et mønster på indre demokrati i partiet.

Etter partikongressen vil nå mange kamerater vende tilbake til sitt arbeid på forskjellige steder, og til forskjellige fronter. Kamerater, hvor dere enn kommer, bør dere drive propaganda for den linja som er vedtatt av partikongressen og med alle partikameraters hjelp drive en bred opplysningsvirksomhet blant folkemassene.

I propageringen av denne linja må vi nå så langt at hele partiet og hele folket gjennomsyres av tro på at revolusjonen sikkert vil seire. Vi må først høyne avantgardens' politiske bevissthet slik at de beslutsomt og uten å

sky noen ofre vil rydde av veien alle vansker for å vinne fram til seier. Men dette er ikke nok. Vi må også høyne den politiske bevissthet hos de brede folkemassene i hele landet slik at de villig og med glede sammen med oss vil føre kampen til seier. Hele folket må ha overbevisningen om at Kina tilhører det kinesiske folket og ikke de reaksjonære. Det finnes en gammel kinesisk fabel om »Den dumme oldingen som flyttet bergene». Der fortelles det at i gammel tid bodde det i Nord-Kina en gammel mann som ble kalt »Den dumme oldingen fra Nord-fjellet». Veien som førte fra huset hans mot sør, var sperret av to svære fjell, Taihang og Vangvu. Med stor beslutsomhet fikk han med seg sønnene sine for å gå løs på de to fjellene med hakker. En annen olding som ble kalt »Den kloke oldingen» fikk se dem og hånte dem: »Det er bare tullstreker dere driver med,» mente han, »det er helt umulig for dere som er så få å få vekk to slike kjempesfjell.» Men da svarte den dumme oldingen: »Om jeg dør, så lever mine barn etter meg, og om de dør, lever mine barnebarn, og deretter deres barn og barnebarn og så videre i det uendelige. Disse fjellene er nok høye, men de kan ikke bli høyere, og det som vi hakker løs, gjør dem lavere. Så hvorfor skulle vi ikke greie å få dem vekk?» Etter at den dumme oldingen hadde gjendrevet de uriktige argumentene til den kloke oldingen, ga han seg til å hakke løs på berget igjen dag etter dag med urokkelig vilje. Dette rørte Guds hjerte, så han sendte to engler ned på jorden som bar vekk de to fjellene.³ I dag er det to fjell som ligger og tynger på det kinesiske folk. Det ene er imperialismen, det andre føydalismen. Kinas Kommunistiske Parti har for lenge siden besluttet seg til å få vekk disse fjellene. Vi må gå energisk inn for å gjennomføre vårt forsett, vi må arbeide utrettelig – da vil også vi røre Guds hjerte, og vår gud er ingen annen enn det kinesiske folket. Og når hele folket reiser seg for å rydde vekk disse fjellene sammen med oss, skulle vi ikke da greie å få dem vekk?

I en samtale jeg hadde i går med to amerikanere som drev med å forberede hjemreisen til USA, sa jeg at den amerikanske regjeringen gjorde forsøk på å undergrave oss, men at dette ikke ville bli tålt. Vi er i mot den amerikanske regjeringens politikk, som tar sikte på å støtte Chiang Kai-shek i hans kamp mot det kommunistiske parti. Men vi må skjelve mellom for det første det amerikanske folket og den amerikanske regjering, og for det annet mellom dem som bestemmer regjeringens politikk og de jevne regjeringsfunksjonærene. Jeg sa til disse to amerikanerne: »Fortell de personene i deres regjering som bestemmer regjeringens politikk at vi forbyr dere å reise inn i våre frigjorte områder, fordi deres politikk tar sikte på å støtte Chiang Kai-shek i kampen mot det

kommunistiske parti – og vi kan ikke ha tillit til dere. Dere kan få komme inn i våre frigjorte områder dersom disse reisene tar sikte på å kjempe mot Japan, men da må alt være avtalt på forhånd. Men hvis dere bare vil dra rundt her hos oss og snuse der det passer dere, vil vi ikke tillate det. Patrick J. Hurley har allerede åpent erklært at han avslår alt samarbeid med Kinas Kommunistiske Parti.⁴ Og når det er slik saken står, hvorfor skal dere da drive og snuse rundt inne på våre frigjorte områder?»

USA-regjeringens politikk med sikte på å støtte Chiang Kai-sheks kamp mot det kommunistiske parti vitner om villskapet hos de amerikanske reaksjonære. Men alle forsøk fra den kinesiske og utenlandske reaksjonens side på å forhindre det kinesiske folks seier, er dømt til undergang. De demokratiske kreftene er hovedstrømmen i verden i dag, og de reaksjonære som går imot demokratiet er bare en motstrøm. Reaksjonens motstrøm søker nå å overvinne hovedstrømmen – den nasjonale uavhengighet og folkedemokratiet, men denne motstrømmen vil aldri selv bli hovedstrøm. I den gamle verden er det nå fremdeles tre store motsetningsforhold, som Stalin har pekt ut for lenge siden: det første er motsetningsforholdet mellom proletariatet og borgerskapet i de imperialistiske landene, det annet er motsetningsforholdet mellom de imperialistiske maktene innbyrdes, og det tredje er motsetningsforholdet mellom de koloniale og halvkoloniale landene på den ene siden og de imperialistiske metropolitandene⁵ på den annen side. Ikke bare er det slik at disse tre motsetningsforholdene eksisterer fremdeles, men de er skjerpet i sin utvikling, de er blitt enda større. Vel fins det en anti-sovjetisk, anti-kommunistisk og anti-demokratisk motstrøm, men fordi disse motsetningsforholdene forefinnes og utvikler seg, vil den dag uunngåelig komme da denne reaksjonære motstrømmen overvinnes.

Akkurat nå om dagen finner det sted to kongresser i Kina – Kuomintang's 6. kongress og Kinas Kommunistiske Partis 7. kongress. Disse to kongressene har fullstendig forskjellige mål: Den ene er opptatt med hvordan den skal tilintetgjøre Kinas Kommunistiske Parti og de demokratiske kreftene i Kina og støte Kina tilbake inn i mørket, den andre tar sikte på å slå den japanske imperialismen og dens lakeier – de føydale elementene i Kina, og bygge opp det ny-demokratiske Kina og føre Kina inn i ei lys framtid. Disse to linjene står i kamp mot hverandre. Vi er fast overbevist om at det kinesiske folket under ledelse av Kinas Kommunistiske Parti og med den linja som er trukket opp på Kinas Kommunistiske Partis 7. kongress som rettesnor, vil vinne fullstendig seier, mens derimot Kuomintang's kontra-revolusjonære linje uvegerlig vil lide nederlag.

MERKNADER

- 1 Dette var kamerat Mao Tsetungs avslutningstale på 7. nasjonale kongress i Kinas Kommunistiske Parti.
- 2 De tre beretningene på 7. nasjonale kongress i Kinas kommunistiske parti var kamerat Mao Tsetungs politiske beretning, kamerat Tsju Tebs militære beretning og Liu Shao-chis beretning om endringen av partilovene.
- 3 Liknelsen om »Den dumme oldingen som flyttet bergene» er hentet fra boken »Lieh Tse», og fortellingen heter »Tangs spørsmål».
- 4 Patrick J. Hurley var en reaksjonær politiker som tilhørte det republikanske parti. Han ble utnevnt til USA's ambassadør i Kina mot slutten av 1944. Hans støtte til Chiang Kai-sheks anti-kommunistiske politikk framkalte energisk protest fra det kinesiske folk, og i november 1945 ble han tvunget til å trekke seg tilbake. Det siktes her til en tale Hurley holdt på en pressekonferanse i utenriksministeriet i Washington den 2. april 1945, der han sa rett ut at USA ikke ville samarbeide med Kinas Kommunistiske Parti. For videre enkeltheter se artikkelen »Duetten Hurley–Chiang Kai-shek ble til ingenting», Utvalgte Verker av Mao Tsetung, eng. utg. FFS, Peking 1965, bd. III, s. 331–334.
- 5 Se J. V. Stalin »Om Leninismens grunnlag», i Spørsmål i leninismen, Oslo 1952, s. 52-55.

